

Türkiye'de Tıp Dergilerinin Meme Hastalıkları Konulu Özel Sayıları

Special Issues of Medical Journals in Turkey About the Diseases of the Breast

Doç. Dr. Ragıp Kayar

İzmir Meme Hastalıkları Derneği Başkanı

İzmir SSK Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği, Tepecik-İzmir

Özet: Bu yazıda Türkiye'de Tıp Dergilerinde "meme hastalıkları" konusundaki "özel sayılar" işlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Tıp dergisi, özel sayı, meme hastalıkları

Summary: In this report, the documentation of special issues of medical journals published in Turkey focusing on breast diseases is performed.

Key Words: Medical journal, special issue, breast diseases

1928 yılında Latin abc'sine geçilmesine karşın Türkiye'de Tıp Dergilerinin Latin harfleriyle basımı 1933'te gerçekleşebilmiştir.

Latin harfleriye basılı dergilerimizi incelediğimizde "Meme hastalıkları" konusu için şimdiye dek çıkmış olan 10 özel sayının ilkinin 1989'da Zeynep Kamil Tıp Bülteni'nce basılmış olduğu görülür (Tablo I). Aynı yıl yapılan 6. Jinekolojik Patoloji Kongresi'nin ana konusu "Meme hastalıkları" olarak belirlenmiş ve derginin bu sayısı sunulan bildirilerden oluşmuştur (1).

Bu konuda ikinci özel sayı Nisan 1995'te Türkiye Ekopatoloji Dergisi'nce yayınlanmıştır. Bu sayının içeriği de I. İzmir Güncel Tıp Günleri'nde sunulan çalışmalar (2).

Üçüncü özel sayı Eylül 1995'te Ulusal Cerrahi Dergisi tarafından çıkarılmıştır. Bu sayıyı "konuk editör" olarak hazırlamış olmaktan onur duyuyor ve derginin editörü Sayın Hocam Prof. Dr. Cemalettin Topuzlu'ya saygılarımı sunuyorum.

Dördüncü özel sayı Türkiye Klinikleri Cerrahi Dergisi'nce beşinci özel sayı ise Türkiye Klinikleri Radyoloji Dergisi'nce çıkarılmıştır.

Altıncı özel sayı Türk Radyoloji Dergisi'nde "konuk editör" Prof. Dr. Gülden Acunaş tarafından düzenlenmiştir.

Yedinci özel sayı İzmir SSK Tepecik Eğitim Hastanesi Dergisi tarafından basılmıştır.

Sekizinci özel sayı ise Cerrahi Onkoloji Dergisi'nce çıkarılmıştır. Bu sayı 5. Ulusal Meme Hastalıkları Kongresi'nin bildiri özetlerinden oluşmaktadır.

Dokuzuncu özel sayı ise Klinik Gelişim Dergisi'nce "konuk editör" Doç. Dr. Taner Demirer tarafından hazırlanmıştır.

Buradaki 9 özel sayıdan 3'ü (1, 2 ve 8 no.'lu dergiler) Kongre ya da Sempozyumda sunulmuş çalışmaları içermektedir. Geri kalan 6 sayıdan 3'ünde "konuk editör" (3, 6 ve 9. sayılar) görev almıştır.

Tablo I. Türkiye'de Tıp Dergilerinin "Meme Hastalıkları" konulu özel sayıları (1, 2).

Sıra	Dergi adı	Editör	Konuk editör	Şehir	Yıl; Cilt (Sayı)
1	Zeynep Kamil Tıp Bülteni	-	-	İstanbul	1989; 21
2	Türkiye Ekopatoloji Dergisi	M.Ş. Canda	-	İzmir	1995; 1 (1-2)
3	Ulusal Cerrahi Dergisi	C. Topuzlu	R. Kayar	İstanbul	1995; 10 (1)
4	Türkiye Klinikleri Cerrahi Dergisi	A. Ünel	-	Ankara	1996; 1 (1)
5	Türkiye Klinikleri Radyoloji Derg.	S. Işık	-	Ankara	1996; 1 (1)
6	Türk Radyoloji Dergisi	E. Tuncel,	G. Acunaş	İstanbul	1998; 33 (1)
7	İzmir SSK Tepecik Eğt. Hastn. Derg.	R. Kayar	-	İzmir	1999; 9 (1)
8	Cerrahi Onkoloji Dergisi	A. İğci	-	İstanbul	1999; 1 (1)
9	Klinik Gelişim	O. Ulutin	T. Demirer	İstanbul	1999; 12 (1-2)
10	Türkiye Ekopatoloji Dergisi	M.Ş. Canda	-	İzmir	1999; 5 (3-4)

Birden çok özel sayı çıkaran tek dergi Prof. Dr. M. Şerefettin Canda'nın yayın yönetmeni (editör) olduğu Türkiye Ekopatoloji Dergisi olmuştur. Bu dergi 4 yıl ara ile iki özel sayısını "Meme hastalıkları"na ayırmıştır. İlk sayısı I. İzmir Güncel Tıp Günleri'nde sunulan çalışmalarından oluşurken, 1999'daki özel sayı İzmir Meme Hastalıkları Derneği'nin de katkısıyla çıkarılmıştır. Bu sayıda, İzmir Meme Hastalıkları Derneği üyelerinin yaptığı çalışmalar da yer almaktadır.

Özel Sayı Nasıl Hazırlanmalı?

Bir konu üzerine "özel" bir sayı hazırlamak için "konuk editör" olarak o konuda en geniş deneyimi olan yazarlardan biri seçilmelidir. Seçilen editör, diğer yazarların seçimi konusunda daha başarılı olabilir. Üstelik o konuda yetkin ya da deneyimli olduğu için dergiyi renklendirebilecek editöryel yorumlar yazabilir/yazdırabilir ya da ek tartışma açabilir. Böylelikle seçilmiş bir konunun, belirli bir alanı da konu edilebilir. Örneğin "Duktal karsinoma in situ", "Bekçi düğüm" ya da "Türkiye'de meme kanseri sıklığı ve bölgesel dağılımı" gibi konular o sayının ana konusu olabilir. Buna bazı yabancı dergileri (North America ve Current Problems in Surgery...) örnek verilebilirse de, yerli dergilerde meme hastalıkları konusunda, bu güne dek hiçbir örnek yoktur. Bunun da nedeni, belirli bir

konuda yapılmış çalışmaların aynı zamanda bir araya getirilmesindeki güçlülüdür. Bu tür sayıları çok önceden istek yaparak hazırlatmak gerekmektedir. Ancak, bundan sonra hazırlanacak "Meme hastalıkları" konulu özel sayıların memenin özel bir hastalık kümesini ele alması beklenir, öyle olmalıdır da...

Sonuç

Şimdiye değin hazırlanmış 10 özel sayıdan 9'unun son 5 yıl içinde yapıldığı görülmektedir. Bunların 5'i İstanbul, 3'ü İzmir, 2'side Ankara'da yayınlanmıştır. Özel konu seçiminde "Meme hastalıkları"nın bu denli yoğun seçilmesi, konuya ilginin boyutunu yansıtmaktadır. Artık iyi seçilmiş konuk ya da bu konuya ilgisi olan editörlerce meme hastalıklarının alt konularında özel sayı hazırlığına başlamanın zamanı gelmiştir.

References

1. Kayar R. Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografyası. I. Cilt (1933-93). İzmir: Duyal Matb. 1993.
2. Kayar R. Türkiye Meme Hastalıkları Bibliyografyası II. Cilt (1994-96). İzmir: Duyal Matb. 1997.